

# Masada “alternatif çözüm” gündemi

Çözüme yönelik Kıbrıs Türk tarafının “iki bölgeyi iki toplumlu federasyon modelinde uzlaşma sağlanamaması durumunda konfederasyondan başlayıp, iki ayrı devlete kadar her türlü alternatif çözümün müzakere masasında olmasını istediği, bu nedenle de müzakere gündemini açık tutmak için baskı yaptığı” öne sürüldü.

Rum basınından Politis “Esas Sona... İki Bölgeyi İki Toplumlu Federasyonda Uzlaşma Olmaması Halinde Alternatifler İçin Bastırıyorlar” başlıklı haberinde, BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Geçici Özel Danışmanı Jane Holl Lute'un adaya gelişinin, özlü anlaşmazlıkların çözümü anlamına gelmediği ve Kıbrıs sorununda ilerleme olduğundan emin konuşulabilmesi için tarafların daha çok yol kat etmesi gerektiği görüşünü ortaya koydu.

Gazete, Türk ve Kıbrıs Türk taraflarının, “federasyon modelindeki uzlaşma çözümünün gelecekteki bir referandumda onay alınmaması durumunda konfederasyondan başlayıp, aralarında güçlendirilmiş işbirliği bulunan iki ayrı devlete kadar her türlü alternatif çözümün” müzakere masasında olmasını istediğini savundu.

Haberde, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın tavır ve söyleminden, önceliğin, Kıbrıs sorununun çözüm prosedürü aracılığıyla bölgedeki enerji menfaatlerini güvenceye almak olduğunun ortaya çıktığı kaydedildi. Gazete, “Sadece Doğu Akdeniz'deki haklarını tesis etmek ve doğal zenginliği paylaşmak istiyorlar. Bu istediklerini elde etmeden, silahlarını teslim etmeyecek, hiçbir baskıya da boyun eğmeyecekler” ifadelerine yer verdi.

“Bundan sonra atılacak adımlar konusunda net bir görüntü olacağı görülüyor”

Habere göre, BM Genel Sekreteri'nin, Kıbrıslı liderler Mustafa Akıncı ve Nikos Anastasiadis ile görüşecek olması ve BM Genel Kurulu çerçevesinde Türk, Yunan ve İngiliz liderlikleriyle de aynı dönemde bir araya geleceğinden, eylül sonunda “Kıbrıs sorununda bundan sonra atılacak adımlar konusunda net bir görüntü olacağını” gösteriyor.

Esas parametresinin, en azından bu aşamada, referans şartla-



rında mutabakattan çıkacağına işaret edilen haberde, bu aşamada görüşme zeminine dair genel bir anlaşmada kalınacağı; taraflar ortak paydada buluşur ve Crans Montana tipi müzakerelerin son aşamasına kadar ulaşırlarsa, her türlü özlü meselenin müzakereye havale edileceği belirtildi.

Bunun, Guterres çerçevesinin 6 parametresine dair her türlü farklı yorum ve yanlış anlamaların görüşmeyi erteleyebileceğine işa-

ret edilen haberde, “Lute'un gelişine, özlü anlaşmazlıklar da çözülecek gözüyle bakılmamalı. Lute'un, öncelikle Antonio Guterres'in iki liderle görüşmesinin ön hazırlığını yapmak için, ikincil olarak da iki liderin görüşme zeminini şekillendiren temel ilkelere anlaştığını onaylamak için gelmekte olduğu açıktır” ifadelerine yer verdi.

Politis, Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın dünkü ‘Avrupa ve

ABD'nin uyarılarına rağmen Doğu Akdeniz'deki sondajların durmayacağı” açıklamasına, Yunanistan Cumhurbaşkanı Prokopis Pavlopulos'tan jet cevap geldiğini yazdı.

Habere göre, Pavlopulos, Erdoğan'ın açıklamasından birkaç saat sonra “iyi komşuluk uluslararası hukuka samimiyetle saygıyı gerektirir. Avrupa ve uluslararası toplum bundan en küçük bir sapmanın ne kadar olumsuz ve teh-

likeli emsal yaratacağını anladık ve şu anda MEB sınırlandırması konusunda kendilerinden destek görüyoruz. Türkiye bunu net olarak anlamalıdır” dedi.

Gazete devamla Erdoğan'ın dünkü konuşmasının satırbaşlarından alıntılar aktardı.

Haravgi “Türkiye Ortamı Dinamitliyor... BM Genel Sekreteri ile Üçlü Görüşmenin Mümkün Olması İçin Prensiplerde Anlaşma” başlıklı haberinde Erdoğan'ın konuşması ile “ortamı iyileştirmek yerine dinamitlediğini” iddia etti.

Gazete, Kıbrıslı Rum Lider Anastasiadis'e yakın diplomatik kaynakların “Türkiye'nin özlü müzakerelerin yeniden başlamasına acele ediyor görünmediğini” savunarak, kinayeli bir üslupla “Prosedür başka, Türkiye MEB içerisindeyken özlü müzakereler başka” dediklerine dikkat çekti.

“Liderlerin Genel Sekreter ile görüşebilmesi için Lute'un arabuluculuğuyla prensipte anlaşma olacağını” değerlendiren aynı kaynak, “prensip de, başkanın da dediği gibi 11 Şubat 2014 anlaşması, Guterres Çerçevesi ve uzlaşmış yakınlaşmalar temelinde müzakere zeminidir. Böylece bir gayri resmî Crans Montana yolu açılacak. Özlü müzakerelerin başlayıp başlamayacağını o zamana kadar ki tavrıyla Türkiye belirleyecek” ifadelerini kullandı.

## Erdoğan'ın açıklamasına tepki: “Kabul edilemez”

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın önceki günkü açıklamasına atıf yapan gazete, AKEL Polit Büro üyesi Hristos Hristofidis'in Erdoğan'ın son günlerdeki açıklamalarını “kabul edilemez” diye nitelediğini yazdı. Habere göre, “Türk politikasının göğüslenmesi için tutarlılık, istikrar ve net tezler gerektiği” görüşünü de ortaya koyan Hristofidis şunları söyledi: “İki Bölgeyi İki Toplumlu Federasyon'a mutlak bağlılık ve Türkiye'nin talep ettiği gibi herhangi başka bir çözüm şeklini görüşmeyeceğimiz açıkça ortaya konulmalı. Bugüne kadar varılan yakınlaşmalara destek verdiğimizde dair net beyanatta bulunulmalı. Guterres Çerçevesi, Crans Montana'da geçerli olan prosedür temelinde müzakere

etmeye hazır olduğumuzun net tezidir. Türk strateji ve politikasını ancak bu şekilde göğüsleyebiliriz.” EDEK ise Erdoğan'ın açıklamasını değerlendirmek üzere yayımladığı açıklamasında, Rum-Yunan Ortak Savunma Sahası Doktrini'nin yeniden gündeme getirilmesi talebini ortaya koydu. Erdoğan'ın sürekli tehditler savurduğunu, Türkiye'nin sözde “Rum MEB”inde meydan okuyan hareketlerde bulunduğunu öne süren EDEK, bunların “cevapsız kalamayacağını” öne sürerek şu dört bacaklı politikayı önerdi:

**“Ortak savunma sahası doktrini yeniden aktifleştirilmeli”**

“Siyasi bacadaki AB ve ABD'de-

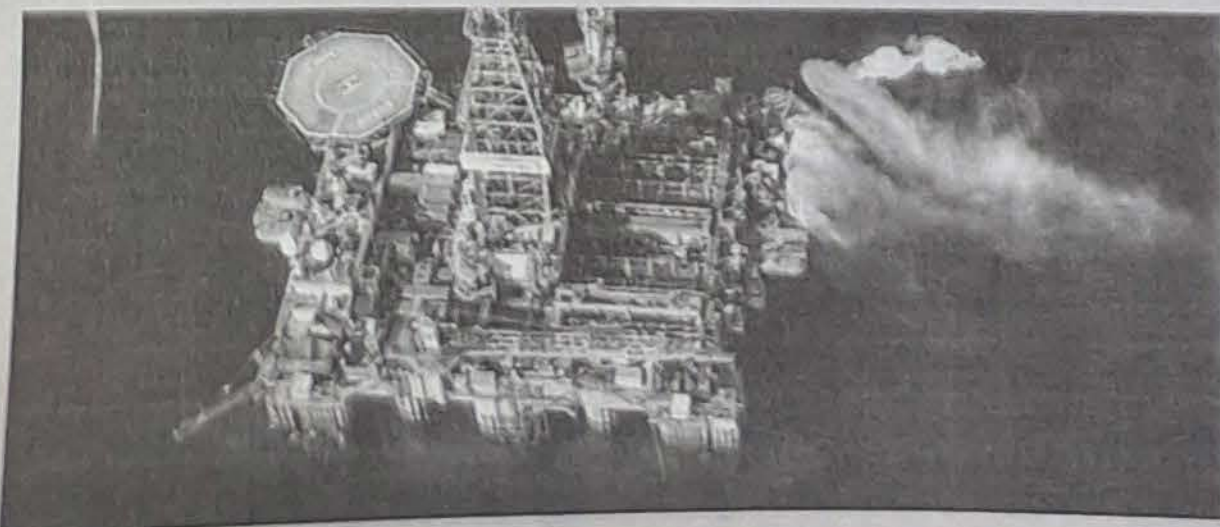
ki eylemler daha da artırılmalı. Enerji bacasında, enerji projelerinin yükseltilmesi ve enerji programının tamamlanması hedefini destekleyecek başka unsurlar katılmalı. Askerî bacasında, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin savunmasını yükseltilmeli. Son olarak da Yunan silahlı kuvvetlerinin Kıbrıs'taki mevcudiyetinin silah ve personel açısından artırılmasıyla Yunanistan-Kıbrıs Ortak Savunma Sahası Doktrini'nin yeniden aktifleştirilmeli. İlk iki bacak olan siyasi ve enerji bacalarının uygulanmasında itibar kazanması için bu son bacak zaruridir.”

Fileleftheros, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklamasını “Enerji Güç Demektir... Erdoğan: Doğal Gaz Bulduğumuzda Kapımızda

Kuyruk Olacaklar”, Pavlopulos'un cevabını “Komşular Sınırlara ve MEB'e Saygı Göstersin”, AKEL'in açıklamasını “Net Tezler Gerek”, EDEK'in açıklamasını “EDEK: Cevap Verilmeli” başlıklarıyla aktardı.

Gazete, Dayanışma Hareketi'nin, Erdoğan'ın son açıklamalarını “tahrikkar” diye niteledi ve “Akıncı'nın üzgün tavrı, sadece bizi Türkiye'ye teslim etmeyi hedefleyen diyalogun devamı için gerekçe olamaz” iddiasında bulunduğunu yazdı.

Alithia, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın önceki günkü açıklamasını “Tayyip Erdoğan: Doğal Gaz Bulduğumuzda Kapımızda Kuyruklar Olacak” başlığı altında geniş ölçekte aktardı.



## Ellinas: Türkiye'nin hedefi doğal gaz bulmak değil

Eski Kıbrıs Rum Devlet Hidrokarbon Şirketi Başkanı Haralambos Ellinas, Türkiye'nin Akdeniz'de arama yaptığı bölgelerde doğal gaz bulabileceğine inanmadığını belirtti.

Alithia gazetesinde yer alan

söyleşisinde Haralambos, Türkiye'nin doğal gaz arama faaliyetleriyle aslında doğal gaz bulmayı değil, oldubittiler yaratacak gri bölgeler ve koşullar oluşturarak, hazır olduğu zaman diyalog yoluna gitmeyi hedeflediği

iddiasında da bulundu. Ellinas ayrıca, ABD'nin bölgeye yönelik ilgisinin, doğal gazla yönelik olsa da, siyasi düzlemde aslında İsrail'i desteklemek amacıyla taşıdığını sözlerine ekledi. (tak)